

De varkensmarkt is zo ziek als een hond. Dat is een leuke woordspeling, maar ook de keiharde werkelijkheid. Het moet anders, maar hoe?

Het is een open deur intrappen: de varkensmarkt is zo ziek als een hond. Je hoeft er de vakbladen maar op na te slaan, de reacties op internet en weblogs maar te lezen of maar een bakje koffie bij een varkenshouder te drinken... De markt is ziek. Doodziek. En iedereen is er van doordrongen dat het anders moet.

Kiloknaller zonder emotie

Hoe anders? Tsja, dat is moeilijk. Zeker als je duizenden varkenshouders hebt. En bij een gebrek aan een oplossing (er zijn wel oplossingen, maar die worden door het ijzeren harnas van de EU niet geoorloofd) gaat iedereen maar door. Of beter: moeten de meesten wel doordraaien. Immers Rabobank, ING of ABN moeten ook de bonussen aan hun management kunnen betalen. Kortom: het is al geruime tijd megacrisis in de varkenshouderij. Er zijn te veel biggen, en dus te veel vleesvarkens, en bij gebrek aan enige marketing van varkensvlees is het product

een *commodity* geworden. Varkensvlees is niets bijzonders, het is een massaproduct zonder smoel. Een kiloknaller zonder emotie. Gevaarlijke uitspraken, maar menigeen zal het met me eens zijn.

Wat moet er dan anders? Tsja. Zucht. Tsja. Krabbel, krabbel aan het achterhoofd. Dat is niet makkelijk. Wellicht een opkoopregeling voor zeugen? Dat is duur en mag zomaar niet van Europa. Bovendien wordt in het buitenland dan het gat opgevuld. Tsja. Zucht. Wachten tot de buurman op de fles gaat? Dat is niet makkelijk, want die buurman denkt hetzelfde van u. Tsja. Zucht. Wachten tot er betere tijden aanbreken? Dat is niet makkelijk, want dat doen we al sinds 2007. Tsja. Zucht. En zo kan ik nog wel enkele blogs vol schrijven.

Keuzes maken

Een deel van de varkenshouders heeft wel een keuze gemaakt. Bijvoorbeeld om biologische varkens te gaan houden, of varkens in een bepaald deelsegment. Dat kan een goede keuze zijn. Hoewel ik recentelijk een schokkend artikel las. In het blad *V-Focus* van december 2011 stond een artikel dat óók in de biologische varkenshouderij schaalvergroting aan de orde van de dag is. Immers: men zet dit vlees af naar de supermarkt(en) en dan is een bepaalde omvang vereist.

Denkbeeld van de klant

Mijns inziens is dat de doodsteek voor de sector. In Nederland is immers een discussie gaande omtrent megabedrijven. Neem van mij aan dat een consument een biologisch varkensbedrijf met 100 varkens al mega vindt. Dat past immers niet in zijn denkbeeld van biologisch. En dat is een levensgevaarlijke tendens voor de biologische sector. De klant is koning. En als die koning de mening heeft gevormd dat een bedrijf met 50 varkens wel groot genoeg is, en dat die krulstaarten van de duikplank in de modderpoel moeten kunnen springen, en daarnaast opgroeien zonder gebruik van antibiotica, dan vindt die klant dat. Van dat soort klanten zijn er meer en meer.

Leveren aan supermarkt is het einde

Zodra je als sector dusdanig veel produceert dat je je product moet afzetten bij de supermarkt, ben je verkocht. Enkele maanden geleden sprak ik op een Hongaarse beurs iemand die fruit uitperst en dat in kartonnen 5 literpakken doet. Prima product, prima smaak, prima verpakking. Omdat dit een concept was van een afzetorganisatie, hadden alle leden recht op dit concept. Het concept groeide en groeide, totdat het volume zo groot was dat het richting supermarkt moest. En toen was het over. De inkopers vertellen wat ze voor het product over hebben en anders houd je het maar. En dat gaat niet alleen zo in Hongarije, maar overal in Europa. Ik voorzie een toekomst waarbij mensen weer lokaal (een deel van) hun eten kopen. Gewoon bij de boer. Dat is vertrouwd. Kopje koffie er bij of plakje worst voor de kids. Handel er tussenuit, supermarkt er tussenuit.

De nek omdraaien

Tjsa. Zucht. Dat is ook niet voor de hele Nederlandse varkenshouderij weggelegd. Met 75 procent export is dat immers nogal lastig. Tsja. Zucht. Dus gaat het door zoals het ging. IJskoude sanering met behoud van een paar 100 erg grote varkensbedrijven. Dan maar hopen dat die groep niet zó klein wordt dat de Nederlandse overheid hetzelfde besluit als voor de nertsenhouderij. Dat waren immers ook niet zoveel bedrijven. Dan is het politiek gezien wat makkelijker zo'n groep de nek om te draaien. Tsja. Zucht...

Bron: Boerderij (<http://www.boerderij.nl/Varkenshouderij/Blogs/2012/1/Megacrisis-1001060W/#.T0Sg4R6fZBc.email>)